Ársskýrsla skólasafna í framhaldsskólum

1999 - 2000

Menntamálaráðuneytið 2001

Ársskýrsla skólasafna í framhaldsskólum 1999-2000

Menntamálaráðuneytið
Febrúar 2001

Menntamálaráðuneytið : Skýrslur og álitsgerðir 22

Febrúar 2001

Útgefandi: Menntamálaráðuneytið
Sölvhólsgötu 4
150 Reykjavík
Sími: 560 9500
Bréfasími: 562 3068
Netfang: postur@mrn.stjr.is
Veffang: www.menntamalaraduneyti.is

Umbrot og
textavinnsla: Menntamálaráðuneytið

Kápuhönnun: XYZETA ehf.

Prentun: Oddi hf.

© 2001 Menntamálaráðuneytið

ISBN 9979-882-64-6

Efnisyfirlit

Formáli..5
Úr lögum um framhaldsskóla nr. 80/1996..6
Úr reglugerð um framhaldsskóla 6
Yfirlit yfir starfsemi og fjármál skólasafna í framhaldsskólum 7
Skýringar við yfirlit yfir starfsemi og fjármál 9

Formáli

Menntamálaráðuneytið hefur á umliðnum árum, eða síðan 1991, safnað upplýsingum um starfsemi skólasafna í framhaldsskólum. Helstu niðurstöður hafa birst í Ársskýrslu skólasafna í framhaldsskólum sem fyrst var gefin út 1992. Upplýsingar af þessu tagi eru nauðsynlegar og sýna, hve greiður aðgangur er að menntun og upplýsingum í framhaldsskólum landsins.

Í skýrslunum má sjá að öll skólasöfnin hafa tölvuskráð safnkostinn og nánast öll hafa eignast margmiðlunardiska, þ.e. CD-ROM diska með gagnasöfnum. Á skólasöfnunum eru nú hátt í 800 diskar. Mikið af þessu eru gagnasöfn sem skólasöfnin fá í áskrift og eru uppfærð reglulega eða eftir efnum og ástæðum. Hér er eflaust um sömu titlana að ræða að miklu leyti. Skólasöfnin eru einnig með um 2000 tímarit í áskrift. Áskriftir að rafrænum tímaritum hafa ekki verið teljandi.

En nú er búið að undirrita samning við fyrirtækið Bell & Howell um landsaðgang að rafrænum gagnasöfnum. Samningurinn felur í sér aðgang að 19 gagnasöfnum á ýmsum sviðum og 3500 rafrænum tímaritum nokkur ár aftur í tímann og til dagsins í dag. Hægt er að nálgast allan texta tímaritanna ásamt töflum og myndum. Auk þess er aðgengi að efnisyfirliti og útdráttum úr fjölmörgum öðrum tímaritum. Samningur þessi mun opna ný svið í upplýsinga- og fræðslumálum. Hægt er að tengjast þessum gagnasöfnum hvar sem er og hvenær sem er og tilvalið er að setja slóðirnar inn á heimasíður skólanna.

Í **Proquest 500** eru 19 gagnagrunnar, tilvísanir í 7.259 tímarit, úrdrættir eru með flestum tilvísunum og allur texti 3.482 tímarita.

Litaerature Online er gagnagrunnur yfir enskar bókmenntir, alls er þar að finna upplýsingar um rúmlega 280 þúsund ritverk skrifuð á ensku – skáldsögur, leikrit og ljóð.

LION for Schools er sérstök útgáfa af Literature Online sem hefur að geyma upplýsingar um breskar og bandarískar bókmenntir sérstaklega fyrir grunn- og framhaldsskóla.

Einnig má benda á **Encyclopædia Britannica** sem allir landsmenn hafa aðgang að.

Slóðirnar inn á gagnsöfnin er að finna á heimasíðu menntamálaráðuneytisins.

Efni þessarar skýrslu er einnig að finna undir útgefnu efni á heimasíðu menntamálaráðuneytisins www.menntamalaraduneyti.is.

Úr lögum um framhaldsskóla nr. 80/1996

Skólasafn

36. gr.

Í öllum framhaldsskólum skal vera skólasafn. Hlutverk þess er að vera upplýsingamiðstöð fyrir nemendur og kennara. Það skal búið bókum og nýsigögnum auk annars safnkosts sem tengist kennslugreinum skóla. Í tengslum við húsnæði skólasafns skal vera lesaðstaða með aðgangi að upplýsingaritum á skólasafni.

Í starfsemi skólasafns skal leggja áherslu á að þjálfa nemendur í sjálfstæðri leit upplýsinga og notkun gagnabanka.

Úr reglugerð um framhaldsskóla með áorðinni breytingu skv. reglugerð nr. 23/1991

33. gr.

Yfirmaður skólasafns skal vera bókasafnsfræðingur og hafa að öðru jöfnu kennsluréttindi á framhaldsskólastigi. Skólameistari ræður skólasafnvörð að fengnum tillögum skólanefndar. Menntamálaráðherra skipar skólasafnvörð.

Yfirmaður skólasafns skal m.a.:

- gera áætlanir um starfsemi safnsins og hafa umsjón með daglegum rekstri þess, bókakosti og öðrum eignum svo og lestrarsölum,
- annast skráningu bókasafnsins og sjá um að halda því í röð og reglu,
- annast innkaup bóka og annarra gagna til safnsins í umboði skólameistara,
- sitja fundi skólanefndar og skólastjórnar, með málfrelsi og tillögurétt þegar fjallað er um málefni tengd starfssviði hans,
- fylgjast með nýjungum á sviði bókasafns- og upplýsingafræði og annast kynningarstarfsemi innan skólans,
- kenna nemendum og kennurum safnnotkun og veita þeim bókfræðilega aðstoð,
- starfa með kennurum og nemendum að því að undirbúa og vinna verkefni sem krefjast sérstakrar þjónustu skólasafnsins,
- skila skýrslu til skólameistara um rekstur og notkun safnsins í lok skólaárs.

Yfirlit yfir starfsemi og fjármál skólasafna í framhaldsskólum

veturinn 1999-2000

Nafn skóla:	Ath.	Skil árssk.	Heildarfj. nem. 1)	Bókakostur Aðföng	Bókakostur Eign	Tímarit í áskrift	Nýsigögn Eign 2)	Margm. diskar	Útlán safng.	Lán í skóla	Millis.-lán	Fjárveiting 1999 3) Safnkostur	Fjárveiting 1999 3) Annar kostn.	Fjárv. á nem.	Stöðug. bókasfr.	Stöðug. aðrir	Stærð í m²	Fjöldi sæta	Afgrt.á viku,klst.	Tölvu-kerfi
Menntaskólinn í Reykjavík			816	'''	30.000 *	41	50	17	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	54+68	30	40	Micromarc
Menntaskólinn við Hamrahlíð		1	1.411	500	23.350	113	618	42	'''	'''	'''	1.400.000	0	992	1,7	1	242	75	46	Metrabók
Menntaskólinn við Sund		1	728	604	19.000 *	104	825	65	3.960	4.070	19	1.553.108	366.791	2.637	1	1	140	45	43	Metrabók
Menntaskólinn í Kópavogi			1.133	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''
Menntaskólinn á Akureyri	4)	1	596	512	14.700	60	176	63	4.900	3.000	5	700.000	100.000	1.342	1	0,75	285	85	48	Micromarc
Menntaskólinn á Egilsstöðum	5)	1	306	240	6.280 *	42	'''	'''	248	'''	4	237.679	75.073	1.022	0,5	0	90	18	20	Fengur
Menntaskólinn að Laugarvatn	6)	1	137	'''	13.000 *	12	0	20	'''	'''	'''	160.000	350.000	1.168	0	0,8	152	40	34	Metrabók
Kvennaskólinn í Reykjavík		1	541	349	7.891	56	'''	'''	1.223	2.574	18	1.019.000	0	1.884	0,9	0,5	95	33	48	Metrabók
Fjölbrautaskólinn í Breiðholti		1	2.123	579	15.434	73	663	29	1.173	7.543	85	913.828	0	430	2	0,5	260	80	50	Metrabók
Fjölbrautaskólinn við Ármúla		1	803	663	10.888	74	653	48	2.505	3.684	70	1.455.000	550.642	1.812	1,75		196	60	42	Metrabók
Borgarholtsskóli		1	659	697	3.533	83	156	39	1.919	'''	10	1.016.153	105.760	1.702	1,5	0	404	57	37	Metrabók
Fjölbrautaskólinn í Garðabæ		1	557	1.000	7.300 *	45	'''	13	'''	2.300	18	2.000.000	633.843	4.729	0,5	1	292	71	40	Fengur
Flensborgarskólinn Hafnarfirð	7)	1	653	1.140	18.202	69	832	56	4.976	6.624	10	732.047	51.064	1.199	1	1	320	58	47,5	Metrabók
Fjölbrautaskóli Suðurnesja		1	922	344	12.806	84	760	43	2.571	3.711	31	1.500.000	'''	1.627	1	1	230	60+15	42,5	Metrabók
Fjölbrautaskóli Vesturlands		1	615	401	13.764	59	252	30	3.555	'''	15	1.000.000	220.000	1.984	1	1	122	12	44	Metrabók
Fjölbrautaskólinn Sauðárkróki		1	489	208	7.188	80	286	35	'''	'''	13	883.300	0	1.806	1	0	215	62	48	Metrabók
Fjölbrautaskóli Suðurlands		1	805	724	11.633	162	715	63	4.159	2.882	50	1.090.848	156.732	1.550	0	2	208	46	40,5	Metrabók
Verkmenntaskólinn á Akureyri		1	1.328	500	10.000 *	90	500	45	1.486	4.986	52	1.230.771	'''	927	1	0,8	262	70	59	Micromarc
Verkmenntaskóli Austurlands			195	'''	5.500	24	100	10	'''	'''	0	'''	'''	'''	0	1	74	22	45	Fengur
Framhaldsskóli Vestfjarða		1	302	281	8.074	56	297	15	478	140	0	'''	'''	'''	0,8	0,2	228	30	45	Micromarc
Framhaldsskólinn að Laugum		1	89	258	6.231	31	149	13	437	168	34	259.087	0	2.911	0	0,3	135	28	36	Fengur
Framhaldsskólinn á Húsavík		1	148	222	4.195	61	125	'''	1.500	'''	33	325.232	'''	2.198	0,5	0,1	51,7	18	35	Metrabók

Nafn skóla: Ath.	Skil árss.	Heildarfj nem. 1)	Bókakostur		Tímarit	Nýsigögn	Margm.	Útlán	Lán í	Millis.-	Fjárveiting 1999 3)		Fjárv.	Stöðug.	Stöðug.	Stærð	Fjöldi	Afgrt. á	Tölvu-
			Aðföng	Eign	í áskrift	Eign 2)	diskar	safng.	skóla	lán	Safnkostur	Annar kostn.	á nem.	bókasfr	aðrir	í m^2	sæta	viku,klst.	kerfi
Framhaldsskóli A-Skaftafellssýslu	1	82	'''	1.900	8	'''	7	293	320	'''	'''	'''	'''	0,5	0	40	6	14	Fengur
Framhsk.Vestm. / Stýrimsk.Vestm.	1	276	150	10.450	90	102	38	273	139	'''	430.027	25.070	1.649	0,55	0,45	120	24	34	Embla
Verzlunarskóli Íslands	1	970	685	11.728	48	608	69	13.482	'''	0	1.700.000	'''	1.753	1,8	1	180	70	86	Metrabók
Bændaskólinn á Hólum		35	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''
Garðyrkjuskóli ríkisins		40	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''
Iðnskólinn í Reykjavík		1.900	'''	10.191	200	119	13	'''	'''	'''	'''	'''	'''	1	0,75	200	80	50	Metrabók
Iðnskólinn í Hafnarfirði		368	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''	'''
Stýrimannask. Rv. / Vélsk. Íslands	1	240	320	6.000 *	82	208	3	925	'''	9	1.171.985	705.423	7.823	0,5	0,5	128	27	40	Embla
Samtals 23 skólasöfn 1999-2000	**23**	**14.780**	**10.377**	**243.547 ***	**1.582**	**7.925**	**736**	**50.063**	**42.141**	**476**	**20.778.065**	**3.340.398**	**1.632**	**21,5**	**15,65**				
Samtals 30 skólasöfn		**19.267**		**289.238 ***	**1.847**	**8.194**	**776**												

Samanburður milli ára:

	Heildarfj nem. 1)	Bókakostur		Tímarit	Nýsigögn	Margm.	Útlán	Lán í	Millis.-	Fjárveiting 1999 3)		Fjárv.	Stöðug.	Stöðug.
		Aðföng	Eign	í áskrift	Eign 2)	diskar	safng.	skóla	lán	Safnkostur	Annar kostn.	á nem.	bókasfr	aðrir
1999-2000 23 skólasöfn	**14.780**	**10.377**	**243.547 ***	**1.582**	**7.925**	**736**	**50.063**	**42.141**	**476**	**20.778.065**	**3.340.398**	**1.632**	**21,5**	**15,6**
1998-1999 21 skólasafn	**14.259**	**9.972**	**210.405 ***	**1.397**	**6.450**	**533**	**42.280**	**34.623**	**502**	**18.746.035**	**7.980.342**	**1.874**	**18,7**	**18,1**
1997-1998 22 skólasöfn	**15.289**	**10.107**	**202.490 ***	**1.405**	**5.285**	**377**	**39.047**	**40.478**	**407**	**22.734.245**		**1.487**	**16,7**	**14,2**
1996-1997 28 skólasöfn	**18.342**	**12.798**	**258.552 ***	**2.061**	**17.320**	**402**	**61.787**	**39.213**	**524**	**28.133.934**		**1.534**	**25,7**	**15,5**
1995-1996 22 skólasöfn	**16.111**	**18.953**	**196.325 ***	**1.748**	**16.134**	**265**	**45.818**	**33.262**	**497**	**23.069.571**		**1.432**		
1994-1995 23 skólasöfn	**16.311**	**12.537**	**216.835 ***	**2.100**	**3.916**	**140**	**46.027**	**34.282**	**656**	**18.760.493**		**1.150**		
1993-1994 23 skólasöfn	**15.330**	**8.456**	**202.680 ***	**2.051**	**3.786**	**64**	**42.686**	**31.567**	**537**	**16.424.889**		**1.071**		
1992-1993 23 skólasöfn	**15.152**	**8.819**	**214.257 ***	**1.840**	**3.697**	**21**	**37.719**	**33.361**	**405**	**18.273.026**		**1.206**		
1991-1992 20 skólasöfn	**11.838**	**6.988**	**161.925 ***	**1.524**	**1.908**		**29.126**		**142**	**14.268.810**		**1.205**		

Skýringar við yfirlit yfir starfsemi og fjármál skólasafna í framhaldsskólum

* við tölu: talan byggð á ágiskun.

"' upplýsingar ekki fyrir hendi.

1. Nemendur í grunnskóladeildum og öldungadeildum eru taldir saman í heildarfjölda nemenda. Tölur eru skv. skrám Hagstofunnar.
2. Safngögn eru flokkuð í bækur (og annað prentað mál) og nýsigögn. Til nýsigagna teljast myndverk (t.d. myndir, veggspjöld); landakort og annað kortaefni; örefni; kvikmyndir og myndrit; nótur; hljóðrit (plötur, diskar, bönd) og þrívíðir hlutir. Margmiðlunardiskar (CD-ROM) fá sér dálk.
3. "Annar kostnaður" er fjárveiting til húsgagnakaupa, tölvubúnaðar og annars rekstrarkostnaðar.
   Í aðeins 7 skýrslum er getið um launakostnað og er hann því ekki tekinn með í heildarfjárveitingu. Alls er launakostnaður í þessum 7 söfnum 17.796.537,- kr. vegna 6 stöðugilda bókasafnsfræðinga og 3,5 annarra stöðugilda.

4. *Menntaskólinn á Akureyri* – Auk fjárveitingar greiddu nemendur 100.000,- kr. úr skólasjóði.
5. *Menntaskólinn á Egilsstöðum* – Bókaeign er byggð að hluta á ágiskun, þ.e. skv. aðfangabók. Að auki er bókagjöf, áætluð um 2000 bindi, geymd í skápum í kennslustofum.
6. *Menntaskólinn á Laugarvatni* – Búið er að sameina söfn Menntaskólans, Héraðsskólans, Húsmæðraskólans og safn Laugardalshrepps. Í fjárveitingu er framlag Laugardalshrepps 250.000,- kr. til skólasafnsins.
7. *Flensborgarskólinn* – Tekjur vegna ljósritunar 51. 064,- kr.

Fósturskóli Íslands, Íþróttakennaraskóli Íslands og Þroskaþjálfaskóli Íslands hafa verið sameinaðir Kennaraháskóla Íslands. Einnig er sleppt öðrum skólum sem eru aðeins með eins árs fornám á framhaldsskólastigi en teljast að öðru leyti með háskólum.

Menntamálaráðuneytið